

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę pocztową i koszt ekspedycji wynosi: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera ani w Warszawie, ani na prowincji przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy kop. 3.

Dziś: Konrada Wyznawcy.
Środa: Eucherjusza i Leona B.
Czwartek: Maksymjana Bisk.
Piątek: Kat. św. Piotra w Antiochji.

KURIER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 18.

Zachód " 5 " 11.

Długość dnia godzin 9 minut 53.

Przybyło " 2 " 15.

Wschód księżyca o godzinie 1 minut 22 r.

Zachód " 10 " 40 w

Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 6 cali 1.

Cena ogłoszeń:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska № 18.

Sobota: Piotra Damjana B. D.

Niedziela: Sergiusza M.

Poniedziałek: Macieja Apostoła.

Wtorek: Sygryda Biskupa.

KALENDARZ.

Zgromadzenia: Sesja zgromadzenia blacharzy warszawskich. (Mieszkanie starszego, Świętokrzyska nr 6, godzina 4 po południu.)

Zabawy: Bal na rzecz niezdolnych studentów uniwersytetu warszawskiego. (Sala resursy kupieckiej—godzina 10 wieczorem.)

Widowiska: Teatr wielki: „Straszny dwór”; — Teatr rozmaitości: „Dom otwarty” i „Teodolina”; — Teatr mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): „Grube ryby” i „Nieprzyjaciel kobiet”. (Godzina 7 i pół wieczorem.)

Książę Bismark w życiu prywatnym.

Słynny biograf księcia Bismarka, Maurycy Busch, wydał przed tygodniem w Berlinie nowe dwutomowe dzieło, poświęcone charakterystyce polityki wielkiego męża stanu p. t. „Nasz kanclerz” (*Unser Reichskanzler*).

Ostatni rozdział książki pana Buscha przedstawia nam księcia w życiu prywatnym, w roli męża i ojca, lirycznego miłośnika przyrody, rolnika i myśliciela, charakteryzuje dalej stosunek jego do literatury i sztuk pięknych, a nareszcie wprowadza go na śliskie parkiety salonu w postaci galanta i *causera*...

O życiu rodzinnym księcia powiada autor wybornie wtajemniczony w stosunki prywatne swojego ideału:

Małżonka kanclerza, urodzona w roku 1824-ym, a zatem o lat dziewięć młodsza od niego i w r. 1847-ym mu poślubiona, była córką pomorskiego właściciela dóbr, Henryka Puttkamera. Zaręczyny obojga dziecięcych małżonków nie odbyły się bez przeszkód, a zwłaszcza ze strony matki narzeczonej. Skutki dowiodły wszakże, iż obawy o charakter i obyczaj konkurenta były płożnemi...

„All right”, pisał on do siostry swojej Malwiny Arnim, otrzymawszy nareszcie przyzwolenie Puttkam-

erów i „all right” w innym sensie mogli wyrzec małżonkowie, gdy w d. 28-ym lipca r. 1872-go obchodzili w Warcynie srebrne wesele, patrząc z błogiem zadowoleniem na pasmo lat przebytych w szczęśliwym małżeństwie.

Książę był wychowaną w zasadach bogobojnych; jest to natura żywa i bystra, obdarzona sporym zasobem naturalnego dowcipu, pełna przytem dobrego smaku i delikatnego uczucia.

Jest bardzo muzykalną, sama gra po mistrzowsku na fortepianie, przytem spełnia przezornie i troskliwie obowiązki wzorowej gospodyni. Obyczajem dawnych córek szlacheckich zna się też podobno i na sztuce lekarskiej. Stworzyła ona swemu małżonkowi ognisko, tętnące dobroczynnem ciepłem; z trudem zawsze ocenieniem stosunków podzielała lata trosk i nadziei, nawet politycznych małżonka, jakkolwiek zresztą nie należy do kobiet, zajmujących się sprawami podstawowemi.

W książce Buscha przesuwają się przed okiem czytelnika książę Bismark, jako wyborny, zazdrości godny strzelec, jako dzielny jeździec, akademicki fechtmistrz, naznaczony w latach burszowskich trzydziestu kresami.

Opowiada też ona, jak książę w lipcu r. 1851-go, jadąc z Frankfurtu do Rüdesheimu, wskoczył do Renu i przy blasku księżyca, nos tylko i oczy wynurzywszy po nad fale, płynął tak z Rüdesheimu aż do mysiej wieży pod Bingen.

Z mostu pod Lippechen rzuca się książę do wody, aby tonącego grooma swojego Hildebranda wyratować w krytycznej chwili; gdy powracał do miasteczka, książę wyszedł naprzeciw niego w ornamencie, winszując mu doznanej łaski Opatrzności.

O Bismarku, jako gracz, opowiada jego żywotopisarz.

W chwili wybuchu wojny z Austrią książę rzucił na kartę olbrzymią stawkę: mocarstwowe stanowisko Prus i własny los swój. Zresztą jednak nie jest on przyjacielem gry na niepewne. W spekulacje giełdowe nie wdawał się nigdy i oddawna nie trzymał karty w rękach.

Za młodu jednak był amatorem whista. Raz siedząc przez siedm godzin przy zielonym stoliku zgrał dwadzieścia robów. Wówczas to lubiał i gry hazardowne.

— Ale—powiada kanclerz o sobie—interesowały mnie tylko wtedy, gdy stawiała była wysoka, a wysoko grać nie przystawało do rodziny.

Jeszcze w lecie r. 1865—grał w kwiecień, ale partja miała dyplomatyczny *arrière pensée*.

„Było to wówczas—opowiada książę w Wersalu—gdy zawierałem z Blomem traktat gasteński. Jakkolwiek oddawna nie miałem już kart w rękach, grałem tego dnia z płochem zaiste zuchwałościem. Wszyscy otaczający nas byli zdumieni...”

„Wiedziałem wszakże, czego chciałem... Blome słyszał, że przy kwiecieńcu najlepiej poznaje się człowieka i pragnął sprawdzić na mnie ten pewnik.

„Pomyślałem: aha! poznasz mnie bratku!

„Przebrałem wówczas kilkaset talarów, które—co prawda—jako wydane w służbie Jego Królewskiej Mości, powinienem był sobie zlikwidować. Ale Blomego oszukałem; uważał mnie odtąd za człowieka zdolnego do awantur... Tak, tak...”

Jako dyplomata, książę utrzymuje naturalnie dobry stół. Nie pogardza jednak i prostymi potrawami. Namiętnie lubi żytniówkę, którą obok wytwornego koniaku w piwnicach swojego palacu w Schönhausen przechowywa troskliwie „dla swoich pracowników”.

W Warcynie na stole pojawiają się tylko produkty własnego chowu i polowni, z wyjątkiem win. Jak Fryderyk Wielki, w dniach, w których się czuje zdrowym, miewa książę wyborny apetyt. Wszakże jada raz tylko na dzień, a mianowicie wieczorem o godzinie szóstej.

Fanatyczny palacz, który niegdyś jadąc z Berlina do Kolonji nie wyjął z ust cygara, wyrzekł się tej rozkoszy od r. 1870-go ze względów zdrowia; miejsce cygara zastąpiła długa fajka.

Od roku 1881-go przestał jednak zupełnie palić...

X.

ŁACIARZ.

(KARTKA Z DZIEJÓW LUDZKIEJ NIEDOLI)

przez

KLEMENSA JUNOSZĄ.

Smutna noc jesienna ukolysała do snu szlachecką wioskę podlaską.

Domki i stodoły utonęły w ciemności, niby w naczyniu olbrzymiem, pełnem rzadkiego rozwodnionego atramentu...

Z po za chmur olowianych, ciężkich, czasem tylko, przelotnie, gdy wiatr silniejszy zawiał w górę, ukazała się gwiazdka drobna i zniknęła zaraz, jak ten co się pokryjono przez granicę przemyska...

Cisza była grobowa jakaś, noc czysta, światła pogasły, ludzie posnęli... tylko wicher hulający po polach porwał się i borykał ze starą wierzbą rosochatą i odrywał z jej konarów połamanych i krzywych ostatnie listki pożółkłe...

Gruby pień tej schorzałej, w górnej części od pioruna rozdartej suchotnicy, był wypróchniały wewnątrz, z bocznych gałęzi rdzeń także już wypadł—i tym sposobem ze starej wierzy utworzył się jakiś flotrowerski dziwaczny, z którego technienia wiatru kapryśne dobywały tony...

Z odległego boru dolatywały czasem przeciągłe, smutne wycia głodnych wilków i były one jedynym głosem rozlegającym się wśród tej ciemności i ciszy. Ludzie posnęli snem twardym, kamiennym—tym właśnie snem bez marzeń i widziadeł—jaki jest udziałem ciężko pracujących rękami.

Kto się sochy przez dzień cały nadzwiga, lub też

cepem dobrze namacha—temu twarda ława nawet starczy za pościel wygodną—temu snu mógłby nie jeden możny szczęśliwiec pozazdrościć.

Od kilku już godzin, bo koguty dawno północ obwieściły, Morfeusz samowładnie powiewał w willi szlacheckiej i wszyscy jej mieszkańcy chrapali tak rzetelnie, jak na prawdziwą, zagrodową, chociaż zawsze wojewodom równą, szlachtę przystoi.

Podczas tej szarej nocy jesienniej, w jednym z dworów na skraju wsi położonym migotało blade, niepewne światelko, a na szybach okienka wysuwał się cień człowieka pochylonego, zgiętego, wykonującego wciąż ręką ruchy jednostajne, miarowe automatyczne niby...

Któż czuwa we wsi o tak późnej godzinie? komuż przyszła dzika myśl palenia światła wśród nocy, która jest na to dana, aby się człowiek mógł wyśpać?

Zajrzyjmy tam do izby...

Jest ona duża dosyć, o dwóch małych okienkach. Na kominie skwierząc i trzeszcząc tła się dwie mokre szczapy brzożowe, po których korze białej przemknę od czasu do czasu płomyk blade, zatrzyma się na chwilę i cofa znów do swych rodziców dwóch grubych głowien rozżarzonych, zacierpnie od nich sił świeżych i silniejszy już, już nawet krwawym odblaskiem bogaty z nowym zapalem rzuca się na szczapę i coraz gorętszym pocałunkiem zdziera z niej skórę brata...

W drugim rogu izby stoi łóżko wielkie i dźwiga na sobie ogromną kilimką w pasy wzorzystą powleczoneą pierzynę... Z pod jednego jej rogu widać czepec i część czerwonej jak cegła twarzy energicznej szlachcianki.

Pod kominem na garści słomy świeżej, chrapie, prawa ręka gospodyni, przysadzista Brygida i wi-

docznie ma jakieś sny wyliczono-pasterskie, gdyż często czyni ręką gest taki, jakby cudzy dobytek energicznie wypędzała ze szkody.

Na ławce pod ścianą rozciągnął się chłopak dwunastoletni może, najmłodszy już członek rodziny, głowę oparł na złożonym we czworo kożuchu, ręce podłożył pod głowę i leży tak spokojnie i cicho, jak wtedy kiedy letnią porą woły pasąc przededniem, w cichej kontemplacji przyglądał się gwiazdom wędrującym po niebie i tym szlakom mlecznym, po których, wedle podań ludowych, sami święci chodzą i aniołowie.

Sam pan Onufry, dziedzic tej chałupy i gruntu, śpi na drugiej stronie w paradnej izbie, w której sośnina żółta powleczonea farbą stara się jesien udawać, a swojej roboty płótno stół przykrywające imituje obrus.

Pan Onufry śpi jak zarznięty, jak wszyscy jego domownicy zresztą, jak jejmość, która się przez dzień cały setnie udreptała, a nakrzyczała, nagadała dwa razy więcej jeszcze.

W izbie czeladniej i kuchni zarazem, gdzie na kominie ogień się żarzy, czuwa jedna tylko istota, ale obca temu domowi zupełnie.

Jest to żydzina blade, wątły, chudy, odznaczający się szczególną śpiczastością kształtów.

Ostro zakończonea krymka, nieco w tył zsunięta, pokrywa mu czubek głowy, a z pod tej krymki wyrykają się krótkie wijące się pejsy, jak dwa świderki w skronie wkręczone.

Kontrabanda to niby—ale ten żydzina tak mało słodkich owoców zakosztował w swym życiu, że może ten zakazany, a tak niewinny w gruncie, jest jego jedyną pociechą i przyjemnością osobistą.

Na śpiczastym nosie tkwią okulary w oprawie mosiężnej, a przez szkła tych noścośków staroży-

W kwestji nieprzyjemnej.

Od p. oberpoliciarza m. Warszawy otrzymujemy następujące pismo:

„Zamieszczony w nrze 39a Kurjera warszawskiego artykuł „w kwestji nieprzyjemnej”, w którym autor między innemi, kładzie nacisk na brak dozoru, a nawet dobrej woli ze strony władz policyjnych w przedmiocie wadliwego urządzenia i utrzymania miejsc ustępowych w Warszawie, wymaga niektórych objaśnień.

Słuszność, wobec istnienia niezaprzeczonych faktów nakazuje przyznać, iż od lat pięciu bez przerwy, systematycznie, nie pomijając żadnej ku temu sposobności, władza policyjna usilnie pracuje we wszelkich kwestjach sanitarnych i wszelkimi, w zakresie możliwym środkami, dąży do ulepszenia warunków zdrowotności miasta. W liczbie tych warunków, przedmiot „kwestji nieprzyjemnej” również pominięty nie zostaje. Przeciwnie, wadliwy stan miejsc ustępowych, zwracał i zwraca ciągle uwagę władzy, lecz starania i przedsiębrane środki ku poprawie tego stanu — przekonywają jednocześnie o trudności zadania przy względzie na faktyczne warunki w jakich znajduje się Warszawa.

Miasto nasze radykalnie pozbawione odpowiedniej cyrkulacji wody czystej i odpływu cieczy nieczystych, bezwarunkowo nie da się doprowadzić do prawidłowego porządku, aż po zapełnieniu tych braków, za pomocą urządzenia nowych wodociągów i kanałów. Dalej konstrukcja wszystkich prawie starych domów, z zaciśnionymi podwórzami lub też pozbawionych w zupełności takowych, ze starym systemem miejsc ustępowych, a nawet przy braku tychże w wielu nieruchomościach staromiejskich, brak przewiewów i dostępu świeżego powietrza — wszystko to są warunki faktyczne niezmiennie utrudniające kwestję sanitarną w ogóle i w szczególności radykalne i wyczerpujące traktowanie przez władzę policyjną „kwestji nieprzyjemnej”. Zwróciwszy zaś uwagę na szybki niezmiennie wzrost ludności Warszawy, na niedostateczną odpowiednio do tejże ludności liczbę organów służby niższej policyjnej, wreszcie na stosunek prawny, a mianowicie na niemożność bezpośredniego usuwania wadliwych i nieodpowiednich miejsc ustępowych bez decyzji sądów, trzeba przyznać, iż zadanie w tym razie władzy porządkowo-wykonawczej staje się jeszcze trudniejszym.

W myśl obowiązującego postanowienia b. Namieśnika w Królestwie Polskiem z dnia 15/27 marca r. 1869-go, wywołanie nieczystości z miejsc ustępowych na 61 głównych ulicach, skutecznia się nie inaczej jak za pomocą aparatów Bergera, lub innych ulepszonych; na pozostałych zaś, więcej odległych ulicach, sposób wywołania takowych, pozostawionym jest uznaniu właścicieli domów.

Organa policyi ściśle i surowo przestrzegają wykonania tego przepisu, a nadto w domach nowobudowanych stanowczo zabrania się urządzania miejsc ustępowych na śmietnikach lub gnojnikach. W praktyce jednak i jedno i drugie nie zapobiega w zupeł-

nych, nabytych może po jakim starym, bardzo starym mniehu, widać oczy przenikliwe, czarne w spojrzeniu ostrem — chociaż zamaskowanem nieco przez tę mgłą łzawą, która jak tiulowa firanka pada na wzrok znużony pracą i całonocnem czuwaniem.

Podługą twarz kończy bródka rzadka, śpiżasta, wśród której niby fastryga biała na tle czarnego ubrania, jaśnieją srebrne nici siwizny przedwczesnej.

Piers wklęsła, zapadła i szczupła przez ciężki przerywany oddech, świadczy — ile w niej pracy podejmują ubogie płuca, aby utrzymać życie ich właściciela...

Łokcie śpiżaste, palce wyschłe i zakończone ostro i nogi cienkie jak patyki składają się na całość, która podobna jest do szkieletu zamkniętego w podwójnym futerale: ze skóry ludzkiej i kilku łokci czarnego, wytartego już dobrze kamlotu.

Ta wata, tak gorliwie pracy oddana istota — to Judka Silberknopf, pierwszy krawiec warszawski na całe Łośice i wszystkie okolice... jak sam utrzymuje...

Przed nim leżą na stole nożyczki, garść guzików, parę pasem nici, kawałek nalepionego na deseczkę wosku i tabakierka z kory brzoźowej z rzemyczkiem, napelniona zieloną ruską tabaką...

Od czasu do czasu, kiedy mgła łzawa bardziej oczy zasłoni, kiedy powieki nabiorą ołowianej ciężkości i upadać zaczną bezsilne, chude palce Judki czerpią z tabakierki porcję zielonego proszku i świeżość chwilowo powraca.

Do oczu napłyną łzy większe, mgłą zmyją i znów wzrok bystrzej śledzi ściegi igły, mającej uszyć fajną palto warszawskie z takim dużym kołnierzem, jak sam jaśnie hrabia nie nosił.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

ności złym następstwem nieporządku, jaki panuje w wielu miejscach ustępowych, albowiem najenergiczniejsze nawet działania władzy udaremnia niejednokrotnie naganna zaiste opieszałość i obojętność w tej mierze właścicieli domów i lokatorów, i tradycyjne naszych klas biednych, a zwłaszcza w dzielnicach żydowskich, niechlujstwo. Temu ostatniemu zaradzić najtrudniej.

Władza policyjna periodycznie deleguje komisje sanitarne dla rewizji miejsc ustępowych; komisarze policyjni mają najsurowszy rozkaz, pod osobistą odpowiedzialnością sprawdzać stan rzeczywisty tychże miejsc, a w razie dostrzeżenia najmniejszych uchybień, przedstawiać winnych do kar sądowych.

Ile w tym kierunku działalność policyjna jest czynna, może posłużyć za dowód: iż w ciągu ubiegłych lat 4-eh pociągnięto do odpowiedzialności sądowej 940-tu właścicieli domów; opieczetowano blisko 100 ustępów, a co do wielu z nich wysłano decyzję rozebrania takowych i urządzenia nowych, odpowiednich wymaganiom wygody i zdrowotności.

Rzeczywiście, Warszawa bardzo nie wiele stosunkowo liczy domów posiadających miejsca ustępowe wygodne i czyste. Ważny też ten przedmiot pod względem zdrowia i estetyki miejskiej, zwracając na siebie szczególną uwagę p. oberpoliciarza miasta, skłonił go być do wejścia z odpowiedniemi przedstawieniami do władzy wyższej, w którym projektował urządzenie w całym mieście miejsc ustępowych podług jednego ogólnego systemu, z uwagi, iż istniejące ustępy, nawet przy zachowaniu najskrupulatniejszej czystości i użyciu środków odwaniania, nieodpowiedzą nigdy warunkom sanitarnym. Przedstawienie to dotąd nie zostało zdecydowanem.

W końcu należy zauważyć, iż:

1) Autor artykułu „W kwestji nieprzyjemnej” powołując się na istniejące w zagranicznych miastach porządki, nie zwrócił należytej uwagi na to, iż takowe wszędzie przestrzegane bywają przeważnie przez samych mieszkańców i że włożenie obowiązku wyłącznego czuwania nad zachowaniem czystości powietrza w miejscach ustępowych na policyj, nigdy nie doprowadzi do pożądaných rezultatów;

2) projektowane w artykule środki poprawy stanu naszych ustępów (z wyjątkiem jedynie 3-go i 5-go punktu) zależą wyłącznie od właścicieli domów;

3) wyszczególnione zaś w punktach 3-im i 5-ym, były zawsze i są najmożliwiej ściśle przestrzegane przez organa policyi;

4) wreszcie wszelkie w ogóle starania policyi, obciążonej licznymi, wielostronnymi i niemniejszej wagi dla porządku i bezpieczeństwa mieszkańców obowiązkami, skierowane ku ulepszeniu przedmiotu „kwestji nieprzyjemnej”, nigdy nie okazały się wystarczające, dopóki nie znajdą rzeczywistego ze strony ogółu poparcia, dopóki właściciel domu i lokator nie przejmą się należycie ważnością kwestji sanitarnej w mieście w ogóle i w szczególności kwestji czystości i porządku w miejscach ustępowych.”

Waż-kaczka.

Było to przed 25-cin laty, a nawet może i dawniej...

Pewnego pięknego poranku rozeszła się po Warszawie wieść, która zelektryzowała całe miasto.

Gdzieś w niedalekiej okolicy, nie pamiętam już za którymi rogatkami, spełniła się straszliwa tragedia...

Umarł pewien pocziwy wieśniak. Złożono go do trumny... Gdy miano zabijać wieko, zbliżył się do trupa brat, pragnąc pożegnać nieboszczyka.

W chwili jednakże, kiedy pochylał się nad ciałem, aby ostatni żółty na zastygłej twarzy pocałunek, trup podniósł dłoń stężalą i pochwycił brata za rękę...

Żyjący w silnym uścisku nieboszczyka omdlał z przerażenia, a wszyscy obecni na widok tego cudu skostniali.

Po niejakiem czasie odważniejsi, panując nad przerażeniem, zbliżyli się do trumny i usiłowali otworzyć rękę zmarłego...

Ale dłoń nieboszczyka była silną jak żelazne kleszcze!

Wyjęto trupa z trumny i wraz z żyjącym zawieziono do miejscowego felerera. Usiłowania otworzenia ręki ciągle okazywały się daremnymi, felerer zatem spróbował odciąć rękę zmarłego... Wówczas żyjący krzyczał z bólu jak gdyby na nim samym dokonywano operacji.

Nie wiedząc co począć odwieziono obu braci do szpitala Dzieciątka Jezus, gdzie najpierwsze znako-

mitości medyczne nadaremnie przedsiębrały wszelkie środki rozłączenia żyjącego z umarłym...

Taką historję powtarzano z ust do ust, z powołaniem się na świadków naocznych tej okropnej katastrofy.

Więść znalazła wiarę powszechną. Mnóstwo osób śpieszyło do szpitala Dzieciątka Jezus po informacje. A nie były to same Kaśki i Marysie, sami Wojciechy i Bartłomieje, ale nawet ludzie inteligentni, którzy niedowierzając trochę legendzie we wszystkich szczegółach przypuszczali jednak, iż powód do niej musiał być jakiś fakt niezwykły.

I niełatwo było wmówić w tłumy gromadzące się na placu Wareckim, iż za żadnymi rogatkami nie pojawił się żaden nieboszczyk, któryby brata swojego pochwycił w nierozzerwalny pośmiertny uścisk braterski...

Powód do całej tej baśni dała ogłoszona podówczas w jednym z pism przedwiekowa bajka ludowa, zasłyszana gdzieś na Rusi i z ust opowiadacza przez feljetonistę spisaną.

Wczoraj znowu przed szpitalem Dzieciątka Jezus, ale tym razem nie od strony placu Wareckiego lecz od Marszałkowskiej, u drzwi kliniki położniczej, zaczęły się gromadzić liczne gromady Kasiek i Marys, Wojciechów i Bartłomiejów, między którymi dostrzedz było można jednostki z klas inteligentnych.

Cóż się stało?

Czy ów brat nieboszczyk z przed lat 30-tu namyślił się teraz dopiero pochwycić za rękę brata żyjącego, aby go z sobą pociągnąć do grobu?

Nie — w tem co zaszło żaden nieboszczyk nie odgrywa roli...

To co się stało było faktem zupełnie naturalnym, ale niemniej przerażającym...

Pod Grodziskiem jest drzewo, a pod drzewem siedziała matka karmiąca niemowlę.

Pełniąc tę funkcję macierzyńską biedna kobieta usnęła...

Gdy się obudziła ujrzała dziecko daleko od siebie i jednocześnie uczuła dotkliwy ból w piersi.

Rzuciła okiem i spostrzegła węża, który się przypięł do jej piersi i wysysał z niej krew...

Usiłowała go oderwać, ale daremnie!

Wołając ratunku pośpieszyła do osady, a tam ją zaprowadzono do felerera. Felererowi nie powiodło się odjąć strasznej gadziny od ciała nieszczęśliwej ofiary, poradził zatem odesłać ją do kliniki położniczej. Uskuteczniło to pierwszym nadchodzącym pociągami.

Taką historję opowiedziało piśmko brukowe, ale... tempora mutantur... już nie jako baśń ludową przedstuletnią, lecz jako fakt autentyczny, zaszły przed kilkoma dniami.

Rzecz przeszła z ust do ust...

I znaleźli się ludzie, którzy uwierzyli temu opowiadaniu, mnóstwo ciekawych pośpieszyło do kliniki, ażeby zobaczyć dziwowisko, inni listami niepokoja redakcje domagając się objaśnień, a są i tacy, którzy telegraficznie lub osobiście w samym Grodzisku, u źródła starają się szukać informacji.

Nie skończylibyśmy, gdybyśmy chcieli spisać wszystkie wersje, które krążą o owym wężu.

Jedni twierdzą, iż to wąż morski, o którym niegdyś gazety periodycznie donosiły.

Popłynął on z morza do Wisły, a znalazłszy się pod Warszawą plantem kolejowym zapelznął do Grodziska i tu dokonał krwawego swojego dzieła...

Inni powiadają, iż wąż ten jest straszliwie długą gadziną, która zwojami swemi jak żelazną siecią wieśniaczkę w wielki kłęb oplótł, tak, że jej odpłatanie jest wprost niepodobne.

Jeszcze inni zapewniają, iż to pół węża i... pół kaczki.

Naszem zdaniem jest to cała kaczka, nie pierwsza jaka owo piśmko w obieg puściło.

Z całej historji prawdą jest, iż istnieje osada Grodzisk, że w tej osadzie jest felerer, że pod osadą znajduje się niejedno drzewo i że tor kolejowy łączący tę osadę z Warszawą; faktem jest również, że w Warszawie mamy szpital Dzieciątka Jezus i klinikę położniczą...

Zresztą fałsz wszystko!

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Ministerjum wojny zezwoliło na urządzenie na drogach żelaznych w bliskości większych miast i fortów, gdzie znajdują się znaczniejsze garnizony, specjalnych stacyj dla wojska ponieważ zwykłe stacje transportowe nie są odpowiednio zbudowane i dostatecznie zabezpieczone na wypadek przewozu materiałów wybuchowych. Tym sposobem w Warszawie wejdzie w wykonanie dawno powyższy przez inżynierję forteczną projekt budowy stacyj specjalnej do transportowania wojska na Powązkach, przy planie kolei obwodowej, nieopodal cementarni...

Punkt ten niezbyt odległy od miasta leży w centrum obozów i w bliskości cytadeli, a znajduje się w miejscu w którym projektowana jest budowa nowych warsztatów artylerji. Specjalne stacje wojskowe istnieją już pod twierdząmi Iwangrodem (Dęblinem) i Brześciem Litewskim.

— Komisja do spraw żydowskich, nie posiadając danych o ludności żydowskiej w Królestwie Polskim, kraju północno zachodnim i kraju południowo-zachodnim rozesała cyrkularz do władz miejscowych, żądając od nich następujących wiadomości: 1) liczby ludności żydowskiej w miastach i wsiach; 2) podział tej ludności według stanu, wieku i stanu małżeńskiego; 3) stan służbowy; 4) skala działalności; 5) zajęcia handlowo-przemysłowe; 6) liczby osób, należących do cechów i innych korporacji. Ponieważ zebranie tego materiału wymaga dłuższego czasu, przeto komisja zmuszona jest zająć się obecnie sprawami ogólnymi swojego programu.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż projekt do prawa o taryfach kolejowych obejmuje następujące przepisy: 1) w ministerjum komunikacji zostaje utworzony stały wydział do spraw taryfkolejowych; 2) do opinii i zatwierdzenia oddziału w szyskie towarzystwa kolejowe podają projekty swoich taryf wiorstowych, klasyfikacji transportów, warunków przyjmowania, przewozu i oddawania odbiorcom; 3) żadna zmiana w taryfie lub warunkach przewozu nie może nastąpić bez opinii oddziału decyzyjnego ministerjum; 4) w razie naruszenia niniejszych przepisów towarzystwa kolejowe będą pociągane do odpowiedzialności.

— Warsz. Dniem, donosi, iż liczba poddanych zagranicznych, pracujących na kolejach w Królestwie Polskim, znacznie się zmniejszyła. W dniu 13-ym kwietnia r. 1883-go, urzędników tej kategorii pozostawało na kolei warszawsko-wiedeńskiej i bydgoskiej 123, terespolskiej 20, nadwiślańskiej 82 i łódzkiej 12. W dniu 13-ym stycznia r. b. — na kolei wiedeńskiej i bydgoskiej było ich 91, terespolskiej 29, nadwiślańskiej 69 i łódzkiej 12.

— Ruch towarowy na kolejach południowo-zachodnich w ostatnich czasach zmniejszył się znakomicie, a to skutkiem obniżki zapotrzebowania i stagnacji w handlu.

— Ministerjum komunikacji opracowuje projekt kolei w kraju Południowo-Ussuryjskim wzdłuż granicy chińskiej od Chabarówki do Władykaukazu.

— Dzien. Łódz. podaje w depeszy z Tomaszowa wiadomość, iż bank państwa wyznaczył już dla projektowanego w Tomaszowie oddziału bankowego swojego kontrolera, któremu polecono obejrzeć przeznaczony na filję lokal miejski.

— Ubiegłej soboty na posiedzeniu komitetu kanalizacyjnego, roztrząsano rozmaite wnioski inżyniera Lindleya i komisji technicznej. Przyjęto więc najprzód warunki do budowy filtrów na Koszykach, wykonać się mające sposobem administracyjnym. Dalej zgodzono się na dostawę cementu portlandzkiego ze Szczecina w ilości 12,000 beczek; na kupno gliny po rs. 15 za sążeń kubiczny; na warunki dostawy żwiru i szabru, oraz na kupno dwóch pomp. Przyjęto także listę firm, które wezwane będą do konkurencji tak na budowę filtrów, jak i na budowę kanału C, iść mającego przez Nowy-Swiat, Krakowskie-Przedmieście, plac Krasński do rogatki marmonekiej. Dwie tylko kwestje wywołały dłuższą dyskusję. Pierwsza tyczyła się obliczania gmachu z maszynami wodociagowymi przy ul. Czerniakowskiej cegielkami ad hoc do tego przygotowanymi, na ten sposób, jak jest obliczany dom p. Ravnica na placu Zielonym. P. Lindley proponował takie obliczanie ze względu na to, iż obliczanie i utrwalenie ścian zewnętrznych samego gmachu; inni uważali, iż ozdoba ta jest niepotrzebnym wydatkiem i że cegła z której budowany będzie gmach pomieniony, jest tak dobrą, iż żadnego obliczania jako ochrony od wpływów atmosferycznych nie potrzebuje. Większość jednakże zgodziła się na obliczanie i wskutek tego postanowiono zakupić 220,000 takich cegiełek zagranicą, co kosztować będzie około 8,300 rs. Drugą kwestję wywołała propozycja p. Lindleya, aby przy budowie kanału C użyć to spodów kanałowych zamiast z piaskowca, jak to postanowiono przy budowie kanału A — z betonu wyrabianego w Warszawie przez firmę Debarsa, a którego to betonu próby zbliżone, mamy w Warszawie na chodnikach świeżo ułożonych na placu Teatralnym. P. Lindley utrzymywał, iż beton byle był tylko dobrze przygotowany, jest tak samo trwałym jak i piaskowiec, a nadto jest tańszym, tak iż przy budowie kanału C możnaby osiągnąć około 15,000 rs. oszczędności. Wielu jednakże członków komitetu nie podzielało tego zapatrywania i uważało, że przy budowie tak ważnej, lepiej zapłacić kilkanaście ty-

sęcej więcej, niżli narażać miasto w przyszłości na większe straty, jakie mogłyby powstać, gdyby beton wskutek niezbyt pilnego dopatrzenia niedokładnie był składowany i po pewnym przeciągu czasu uległ rozkładowi lub zepsuciu. Większość atoli komitetu oświadczyła się za dopuszczeniem betonu na spody. Nakoniec p. Lindley zawiadomił komitet o swoim rychłym wyjeździe.

— Na cmentarzu powązkowskim, jak obliczono, znajduje się już tak mało miejsca, iż zaledwie przez 4 do 5-letni lat zwłoki nieboszczyków będą tam mogły być składane; z tego powodu magistrat przyspiesza urządzenie cmentarza w Nowo-Brudnie, który jeszcze przed zapelnieniem powązkowskiego zostanie otwarty i zacznie służyć za ostatni przytułek dla umarłych.

— Utrzymanie dwóch drukarni miejskich: policyjnej i magistratu kosztuje rocznie rs. 14,418 kop. 50, w której to sumie mieści się zarazem koszt redagowania *Gazety policyjnej* w sumie rs. 3,240. Drukarnie te wraz z *Gazetą policyjną* przynoszą dochodu rs. 14,350, tj. z prenumeraty rs. 10,800, z ogłoszeń 3,060, z obstalunków rs. 490. W r. b. koszt utrzymania powiększy się o rs. 3,300, przeznaczonych na kupno maszyny dla drukarni magistratu.

— W r. b. uczniowie i uczennice szkół rządowych średnich nie będą uwolnieni od lekcji, jak to było w latach przeszłych zwyczajem, w tak zwane „ostatki” (dnia 25-go i 26-go b. m.) oraz w dzień popielcowy.

— Delegacja wyznaczona na ostatniem centralnem posiedzeniu Towarzystwa dobroczynności, a złożona z pp. hr. Skarbka, hr. Ronikera, senatora Szulca i p. Maurycego Piaseckiego, uprosiła p. Wacława Popiela do pozostania i nadal na stanowisku vice prezesa administracji ogólnej towarzystwa.

— P. Aleksander Lambert, młody pianista, warszawianin, da się słyszeć w czwartkowym koncercie Sarasatego.

— Dawniej i dziś. W chwili obecnej gdy światło gazowe jako niedostatecznie zaspakajające nasze potrzeby skazujemy na zagładę, zaprowadzając natomiast elektryczne, nie od rzeczy będzie przytoczyć wiadomość zamieszczoną w nrze 90-ym „Suplementu” do *Gazety warszawskiej* z dnia 9-go listopada r. 1785-go.

Wiadomość ta brzmi w następujący sposób: „Naprzeciwko Xięcia Imci Sapiehy Pałacu, na Ulicy Zakroczymskiej, w sklepiu pod Nrem 1860, u P. Janowej Szwarzowej są złożone knotki zielone w słoikach; w jednym na rok cały iest 365.

„Nalawszy wody w lampę oleju lub oliwy, potem za gr. 3 na wierzeh, zapalwszy go, knotek ieden będzie się palił przez całą noc.

„Ktoby sobie życzył dla menażu światła, w miejscu wżwyz wspomnianym dostanie, każdy słoik zł. 3 gr. 15.”

Ważny ten fakt zajmujący prasę warszawską wydarzył się lat temu 101...

— Oryginalne małżeństwo. W styczniu przejeżdżał przez miasto nasze pewien adwokat z Cesarstwa, udając się w interesach prawnych do Paryża.

Przy tej sposobności powziął on myśl ożenienia się w Warszawie.

Zawiadomił tedy jednego z przyjaciół, aby mu dał poznać w ciągu 24-ch godzin pewną liczbę pannen lub wdów.

Na wieczorku dnia 4-go stycznia nastąpiły oględziny i wybór...

Nazajutrz dano na zapowiedzi i narzecznym wyjechał nad Sekwanę.

W tych dniach wraca znów na jeden dzień, aby szczęśliwą oblubienicę poślubić i zabrać ze sobą.

— Zeszli się.

On był studentem wydziału prawa w Kijowie w r. 1869-ym, a ona córką ubogiej wdowy w Lublinie.

Byli sobą zajęci...

Brak środków, pomimo danego słowa, rozdzielił ich.

Los uśmiechnął się po trzech latach, lecz on musiał wyjechać daleko... a ona wciąż czekała.

Teraz młody człowiek, już silnie szpakowaty, przyjechał, jako zamożny przemysłowiec ze wschodniej Syberji, i, odszukawszy zawsze ubogą pracownicę igły, ożenił się z nią.

Ślub odbył się w okolicach Grajewa, gdzie pan młody ma rodzinę.

Rzadki to zapewne i piękny przykład obustronnej stałości uczuć.

— Moda.

Kolorowe fraki, przyozdobione złotem, guzikami, niedawny wynalazek paryski, znajduje zastosowanie pomiędzy zwolennikami mody w Warszawie.

Na balu urządzonym niedawno przez jedną z po-

ważnych instytucyj, kilku tancerzy wystąpiło w tym najmodniejszym stroju...

— Jeszcze moda.

Na bruku syreniego grodu zauważyliśmy parę przedstawicieli piękniejszej połowy ludzkości.. z monoklem w oku.

Czyżby i ten zagraniczny a powiedzmy szczerze nieprzystojny obyczaj, miał u nas znaleźć zwolenniczki?

— Z karnawału.

Jutro w resursie kupieckiej doroczny bal na rzecz studentów uniwersytetu.

W czwartek w salonych ratuszowych maskarada z tombolą, z której dochód zasilić ma fundusze Towarzystwa dobroczynności.

Zabawa zapowiada się pomyślnie.

„Frankówki w makaronikach” nie mała też są przynęta.

— Nieogledne.

Są kobiety, które z dziwnym uporem, niesłuchając przestróg i niezważając na liczne wypadki, wyskakują z tramwajów w czasie biegu wagonu.

Oto nowy przykład uporu i smutnego skutku lekkomyślności.

W dniu wczorajszym wieczorem, około godziny 7-ej, na Marszałkowskiej, dwie panny P. i O. wyskakiwały z przeciwnych stron około ulicy Złotej.

Ostrzegali konduktor, ostrzegali pasażerowie, uparte panny postawiły na swoim.

To też obie upadły.

Panna O. poniosła tylko bolesne potłuczenia, lecz towarzysząca jej złamała prawą nogę.

Ofiarę własnej lekkomyślności, ciągle mdlejącą z bólu, odwieziono do domu na Złotą.

— Ucieczka obłąkanego.

Noce wczorajszej ze szpitala starozakonnych z oddziału obłąkanych zdołał uciec w ubraniu Jakób Handwurcel, 27-letni młodzieniec, cierpiący napady pomieszczenia zmysłów z objawami furi.

Przez cały dzień, pomimo usilnych poszukiwań, zbiega nie odnaleziono.

— Samobójstwo.

Noce wczorajszej w domu przy ulicy Wspólnej pod nrem 20 w pokojach umeblowanych powiesił się na zasuwce od okna niejaki R. B., przybyły przed tygodniem z Poznania do Warszawy.

B. był niegdy administratorem dóbr.

Przyezyna targnięcie się na życie, o ile można wnosić stał się brak utrzymania.

— Wypadki. Na Brzozowej Marjan S., w bóje z Aleksandrem S. zranił go dość ciężko garczkiem żelaznym w głowę. — Na Senatorskiej Maksymilian W., najechnany przez dorożkę nr 70 poniósł bolesne obrażenia na całym ciele.

LISTA

gospodyń balu na korzyść Warszawskiego Sechronienia odbyć się mającego w salach ratusza w dniu 20-go lutego, to jest w środe:

Panie: Z Hochów drowa Andersowa, Janowa Bersonowa, Matjasowa Bersonowa, Leopoldyna z Lachnickich Edwardowa Chrapowicka, Chmielewska Aleksandra, Julia Dąbrowska, Adela z hr. Lanckorońskich Tytusowa Dąbrowska, Leonia Mieczysława Epsteina, Funkowa Karłowa, Karłowa Fryczowa, Pelagia z Grabskich Grzybowska, Goldstandowa Aleksandrowa, Herknerowa Ludwikowa, Marja Bernardowa Handkowa, z Czackich Izyka, Jezierka Wiktorowa, Konstancja z hr. Sołtyków Karnicka, Jadwiga z Horwatów Kiniewiczowa, Aleksandra z hr. Lavalów Kosakowska, Michalina hr. Kossakowska, Marja Kopłowa, Eliza Stanisława Kronenbergowa, Piotrowa Kaczorowska, z Zapiorkiewiczów Marja Korecka, Władysława Kremkowa, Wiktorja z Janaszów Krzywoszeńska, Helena z Gruszezyńskich hr. Łubieńska, Lewentalowa Hortensja, Maurycowa Łaska, Marja z Paszczów Lissowska, Natalia Modlińska, z Witnowskich Maćkiewiczowa, Hortensja z hr. Małachowskich Małachowska, Marcewka Ludwikowa, z Kaliszewskich Wanda Maleszewska, Helena hr. Mikorska, z Winnickich Okoniowa, Janowa Ordeżyna, Janowa Ostrowska, Marcinowa Olczyńska, Paszkowska, Izabella z hr. Zyber Platerów Konstantowa Przędzińska, Jadwiga z hr. Platerów Karłowa ks. Radziwiłłowa, Franciszka Robaczewska, Rakowska Leonowa, drowa Sipniewska, Wanda Święcińska, Stefanowa Spiessowa, Szlenkierowa Janowa, ze Starzyńskich Szczuczyna, Władysława Suska, z Kaczkowskich Trylska Aleksandrowa, Thonesowa Ludwikowa, drowa Wnorowska, Józefa Żwanowa, Marja Zawadzka.

— Warszawskie Towarzystwo dobroczynności dla zasilenia niewystarczających funduszy na utrzymanie sierot, starców i ochron, z powodu nadmiernej drożyzny niezbędnych artykułów do życia, postanowiło w dniu 21-ym lutego r. b., to jest w tłusty Czwartek, urządzić w salach ratuszowych maskaradę z tombolą, złożoną z 2,500 biletów, z których każdy wygrywa. Prócz tego dla urozmaicenia zabawy przez uproszone damy, sprzedawane będą makaroniki po kop. 10, w których w 40-tu znajdować się będą pięciofrankówki w złocie. Orkiestra p. Lewandowskiego wykonywać będzie najciekniejsze utwory muzyczne. Otwarcie sali nastąpi o godzinie 10 i pół wieczór. Cena biletu wejścia rs. 1, a do tomboli kop. 20. Bilety są do nabycia każdodziennie w kancelarji Towarzystwa, w dniu zaś zabawy, t. j. we

Prezes administracji ogólnej *Swieszewski*,
Sekretarz Towarzystwa *J. Heppen*.

TELEGRAMS

„KURJERA WARSZAWSKIEGO“.

TELEGRAMY HANDLOWE

Weksle na Londyn 23¹¹/₃₂

Pólimperjaly 8.43¹/₈

J. Wł.

Pszenica	cena najwyższa	9.20.
"	" regulacyjna bieżąca	8.60.
"	" na dostawę wiosenną	8.71.
Żyto	cena najwyższa za polską	6.14.
"	" regulacyjna	6.03.
"	" na dostawę wiosenną	6.26.
Jęczmień	brzoźnawy	—
	na paszę	4.60
Groch	do jedzenia	—
"	na paszę	—

CENY ZBOŻA

112—117. *B. Werner et Comp.*

Sprawozdanie z targu zbożowego

J. Wł.

WYKAZ DEPE SZ

ODPOWIEDZI REDAKCJI

chce sz. pan to wyrozumieć i mieć nas za wytłumaczo-

TURNIEJ SZACHOWY.

(Ruy-Lopez).

grana dnia 17 Intego 1884 roku na turnieju
w Warszawie.

Białe	Czarne	Białe	Czarne
p. Pastuszkowski	p. Żabiński.	p. Pastuszkowski	p. Żabiński.
1) E2-E4	E7-E5	16) B1-D2	nie można było
2) G1-F3	B8-C6	to grać D1 : D4 z powodu	
3) F1-B5	G8-F6	du D6-C5 i pion F2 by	
4) 0-0	F6 : E4	by stracony.	
5) B5 : C6. Zwykle gry-		16)	F8-F5
wa się tu D2-D4		17) G2-G4	F5-F7
5)	B7 : C6 le-	18) D2-F3	C7-C5
piej D7-C6		19) D1-C1	A8-F8
6) F1-E1! D7-D5		20) G1-G2	D6-F4
7) D2-D3 E4-C5		21) C1-D1	E6-E5
8) E1 : E5† należało oczy-		raz już przechodzą do de-	
wisze grać F3 : E5 i		cydującego o losie partji	
czarne nie mogłyby ura-		ataku.	
tować piona C6.		22) F3-E1	F4-G5
8)	C8-E6	23) F2-F3	G5 : H4
9) F3-D4 F8-D6		24) H3 : H4	E4-G5
10) D4 : E6 nie można by-		25) D1-E2	E5-E4
to grać D4-C6 z powodu		26) F3 : E4	D5 : E4
du D8-D7.		27) G2-G1	lepiej byłoby
10)	F7 : E6	E2-C4.	
11) C1-G5! D8-D7		27)	F7-F1†
12) E5-E3 0-0		28) E2 : F1	F8 : F1†
13) D3-D4 C5-E4		29) G1 : F1	D7-F7†
14) G5-H4 C6-C5		30) F1-G1	E4-E3
15) E3-H3 C5 : D4		białe wkrótce potem prze-	
		grały.	

HAWAŃSKIE CYGARA

KALINOWSKI PRZEPióRKOWSKI

w Warszawie, hotel europejski. (3

Cygara Meksykańskie.

Nowe gatunki Cygar z fabryki

Ad. SZOPFERA w Petersburgu.

nadeszły na wyłączną sprzedaż

do składu tabacznego
pod firma

M. KICZOROWSKI,
w Warszawie, ul. Wierzbowa nr 3,
vis-à-vis filarów teatralnych, a mianowicie:

<i>Don Juan prima....</i>	Rs.	3	za 100 sztuk.
<i>Don Juan.....</i>	"	3	"
<i>San Jose</i>	"	4	"
<i>Flor de Mexico....</i>	"	5	"
<i>Flor de Mexico prima</i>	"	5	"
<i>Rio Grande.....</i>	"	6	"
<i>Senoritas</i>	"	7	"
<i>Vera Cruz.....</i>	"	8	"
<i>Don Pedro</i>	"	10	"

KORRESPONDENCJE PRYWATNE.

— *Kal.* W niedzielę od godziny 6-ej do 7-ej jestem w domu. (616)

Rozkład jazdy na drogach żelaznych

POCIĄGI:	Odechodza		Przychodzi	
	godziny		minuty	
Warszawsko-Wiedeńska.				
Pospieszny 3 klasy	6	— rano	9	50 wiecz.
Osobowy 3 klasy	11	10 rano	5	55 po poł.
Powyższe pociągi łączą się z drogą łódzką.				
Kurjerski 2 klasy	9	15 wiecz.	7	15 rano
Osobowo-miejsc. 3 kl. do Piotrkowa	6	50 wiecz.	10	10 rano
Warszawsko-Bydgoska:				
Kurjerski 2 klasy	3	15 po poł.	2	35 po poł.
Osobowy 3 klasy	7	— rano	10	30 wiecz.
Osobowo-miejscowy 3 kl. do Kutna	4	40 po poł.	8	25 rano
Warszawsko-Terespolska:				
Pocztowy 2 klasy oraz klasa 3 tylko w komunikacji bezpośredniej . .	3	50 po poł.	2	— po poł.
Osobowy 3 klasy	10	30 rano	8	28 wiecz.
Osobowo-towarowy 3 klasy	7	15 wiecz.	8	13 rano
Warszawsko-Petersburska:				
Kurjerski 2 klasy	10	13 rano	7	43 wiecz.
Osobowy 3 klasy	6	48 wiecz.	3	33 rano
Pocztowy 3 klasy	11	38 wiecz.	9	8 rano
Nadwiślańska do Kowla:				
Pocztowy	3	40 po poł.	2	— po poł.
Osobowy	8	5 wiecz.	8	12 rano
Osobowy do Lublina	7	45 rano	—	—
Nadwiślańska do Mławy:				
Pocztowy	5	40 po poł.	11	40 rano
Osobowy	9	20 rano	8	27 wiecz.

W drukarni Kurjera Warszawskiego—Plac Teatralny nr 473c (nowy 5).

Redaktor Wacław Szymanowski.—Sekretarz Redakcji Tadeusz Czapelski.—Wydawca Gustaw Gebethner

Дозволено Цензурою.—Варшава 7 (19) Февраля 1884 г.